

Sdělení Státní veterinární správy k tlumení varroázy včel

(Doplnění přílohy k Metodickému návodu č.3/2001 pro období léto 2007 až jaro 2008)

Probíhající globální změny v průběhu počasí se v posledních letech projevily výrazným zvýšením intenzity varroázy, doprovázeným vysokými ztrátami včelstev. V roce 2007 poprvé v historii tlumení varroázy hromadné ztráty včelstev postihly i řadu oblastí České republiky.

Jelikož prudký rozvoj populací roztoče *Varroa destructor* a na něj navazujících virových onemocnění, jakožto hlavních příčin hynutí včelstev, je dáváno do souvislosti s vlivem dlouhodobě přepokládaného teplejšího počasí a jelikož částečné výsledky vyšetření zimní měli 2008 naznačují opakující se tendence z roku 2007, považuje SVS ČR za nutné v dalším období přijmout opatření k podstatnému zvýšení důraznosti celého systému tlumení varroázy v ČR.

V tomto okamžiku je aktuální navýšit rozsah předjarního ošetření včelstev, které se osvědčilo v roce 2007. Proto se nahrazuje bod III/b Přílohy takto:

1. V okresech s výskytem hromadných úhynů včelstev se předjarní ošetření provede celoplošně.
2. V ostatních okresech se vyhodnotí extenzita varroázy podle procenta stanovišť s negativním výsledkem vyšetření zimní měli. V základních organizacích, ve kterých procento negativních stanovišť nedosáhlo 25 % všech vyšetřovaných vzorků, se předjarní ošetření provede rovněž plošně (u všech včelstev ZO).
3. V základních organizacích s vyšším podílem negativních stanovišť než 25% platí původní formulace bodu III/b, tj. ošetří se včelstva stanovišť s nálezem více než tři samičky *Varroa destructor* v průměru na včelstvo. Orgány veterinární správy však povolí i ošetření stanovišť s podlimitním nálezem, pokud o to projeví sami včelaři zájem.

Předjarním ošetřením ve smyslu přílohy Metodického návodu SVS ČR 3/2001 je **nátěr** vícek buněk zavíčkovaného plodu vodní emulzí přípravku M-1 AER, spojený s **fumigací** přípravkem Varidol FUM.

Rozhodující význam má nátěr plodu, kterým jsou postiženi roztoči a jejich vývojová stadia uvnitř plodových buněk i roztoči na včelách. Fumigace Varidolem je pojistkou při eventuální rezistenci roztočů na pyrethroidy nebo pro případ nedostatečné plochy zavíčkovaného plodu.

Emulze (0,25%) se připraví vmícháním **5 kapek** M-1 AER do **50 ml** vody. Natíráme opatrně pomalými pohyby, aby emulze pronikla víčky, ale nebyly zasaženy ostatní plochy plástu. Použije se **štetec**, nejlépe plochý. Každé stanoviště musí mít **svůj** štetec! Nenatíráme více než 10 dm² zavíčkovaného plodu. Emulzi připravujeme každý den čerstvou.

Zvýšená pozornost tlumení varroázy musí být věnována během celého roku. Základem bude průběžná letní diagnostika, pružné nasazení léčiv a vyhledávání zdrojů nákazy. Podrobnosti budou vydány v příloze k Metodickému návodu pro období léto 2008 až jaro 2009.